

Deddf Cymwysterau Cymru 2015

2015 dccc 5

RHAN 9

CYFFREDINOL

55 Rheoliadau

- (1) Mae pŵer i wneud rheoliadau o dan y Ddeddf hon—
 - (a) yn arferadwy drwy offeryn statudol;
 - (b) yn cynnwys pŵer i wneud darpariaeth wahanol at ddibenion gwahanol;
 - (c) yn cynnwys pŵer i wneud darpariaeth atodol, darpariaeth gysylltiedig, darpariaeth ganlyniadol, darpariaeth drosiannol, darpariaeth ddarfodol neu ddarpariaeth arbed.
- (2) Ni chaniateir i offeryn statudol sy'n cynnwys unrhyw un neu ragor o'r canlynol gael ei wneud, oni bai bod drafft o'r offeryn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi ei gymeradwyo ganddo drwy benderfyniad—
 - (a) rheoliadau a wneir o dan adran 21 (pŵer i bennu gofynion sylfaenol);
 - (b) rheoliadau a wneir o dan adran 38(3) (pŵer i osod cosbau ariannol);
 - (c) rheoliadau a wneir o dan adran 59 sy'n diwygio neu'n diddymu unrhyw ddarpariaeth mewn Deddf Seneddol neu Fesur neu Ddeddf gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (3) Mae unrhyw offeryn statudol arall sy'n cynnwys rheoliadau a wneir o dan y Ddeddf hon yn ddarostyngedig i ddiddymiad yn unol â phenderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

Gwybodaeth Cychwyn

II A. 55 mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 60\(1\)\(c\)](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cymwysterau Cymru 2015, RHAN 9. (See end of Document for details)

56 Dehongli cyfeiriadau at “cymhwyster”

- Mae cyfeiriadau yn y Ddeddf hon at gymhwyster, ac eithrio i'r graddau yr ymddengys bwriad i'r gwrthwyneb, yn gyfeiriadau at gymhwyster academiaidd neu gymhwyster galwedigaethol a ddyfernir yng Nghymru, ac eithrio—
 - gradd sylfaen;
 - gradd gyntaf;
 - gradd ar lefel uwch.
- Mae cymhwyster i'w ddyfarnu yng Nghymru, at ddibenion yr adran hon, os oes personau, neu y gellir disgwyl yn rhesymol bod personau, sy'n ceisio cael y cymhwyster sy'n cael, neu a fydd yn cael, neu y gellir disgwyl yn rhesymol iddynt gael, eu hasesu mewn cysylltiad â'r cymhwyster yn gyfan gwbl neu'n bennaf yng Nghymru.
- Mae cyfeiriad yn y Ddeddf hon at ddyfarnu cymhwyster yn cynnwys cyfeiriad at—
 - dyfarnu credydau mewn cysylltiad ag elfennau cymhwyster;
 - dyfarnu cymhwyster gan gorff naill ai ar y cyd neu gydag eraill.
- Mae cyfeiriadau yn y Ddeddf hon at ffurf ar gymhwyster yn gyfeiriadau at y fersiwn benodol o gymhwyster sy'n cael ei chynnig, neu sydd i'w chynnig, gan gorff dyfarnu penodol.

Gwybodaeth Cychwyn

12 A. 56 mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 60\(1\)\(c\)](#)

57 Dehongli cyffredinol a mynegai o ymadroddion wedi eu diffinio

- Mae darpariaethau'r Ddeddf hon a rhai [Deddf Addysg 1996 \(p.56\)](#) i'w darllen fel pe bai pob un ohonynt wedi eu cynnwys yn Neddf Addysg 1996 (ond mae hyn yn ddarostyngedig i is-adran (2)).
- Pan roddir, at ddibenion unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf hon, ystyr i ymadrodd sy'n wahanol i'r ystyr a roddir iddo yn [Neddf Addysg 1996 \(p.56\)](#), mae'r ystyr hwnnw i fod yn gymwys at ddibenion y ddarpariaeth honno, yn lle'r ystyr a roddir at ddibenion [Deddf Addysg 1996 \(p.56\)](#).
- Yn y Ddeddf hon—
 - mae i “amod arbennig” (“*special condition*”) yr ystyr a roddir ym mharagraff 4 o Atodlen 3;
 - mae i “amod capio ffioedd” (“*fee capping condition*”) yr ystyr a roddir ym mharagraff 6 o Atodlen 3;
 - mae i “amod trosglwyddo” (“*transfer condition*”) yr ystyr a roddir ym mharagraff 12 o Atodlen 3;
 - mae i “corff cydnabyddedig” (“*recognised body*”) yr ystyr a roddir yn adran 12(2);
 - ystyr “corff dyfarnu” (“*awarding body*”) yw person sy'n dyfarnu, neu sy'n bwriadu dyfarnu, cymhwyster;
 - mae i “cosb ariannol” (“*monetary penalty*”) yr ystyr a roddir yn adran 38(3);

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cymwysterau Cymru 2015, RHAN 9. (See end of Document for details)

ystyr “cwmni” yw cwmni fel y diffinnir “company” yn adran 1(1) o **Ddeddf Cwmnïau 2006 (p.46)**;

mae i “cydnabyddiaeth” (“*recognition*”) yr ystyr a roddir yn adran 12(2);

mae i “cymhwyster” (“*qualification*”) yr ystyr a roddir yn adran 56;

ystyr “cymhwyster a gymeradwywyd” (“*approved qualification*”) yw ffurf ar gymhwyster a gymeradwywyd gan Gymwysterau Cymru o dan Ran 4 (cymhwysterau blaenoriaethol a chymeradwyo cymwysterau);

mae i “cymhwyster blaenoriaethol” (“*priority qualification*”) yr ystyr a roddir yn adran 13(6);

mae i “cymhwyster blaenoriaethol anghyfyngedig” (“*unrestricted priority qualification*”) yr ystyr a roddir yn adran 13(6);

mae i “cymhwyster blaenoriaethol cyfyngedig” (“*restricted priority qualification*”) yr ystyr a roddir yn adran 13(6);

ystyr “darparwr dysgu” (“*learning provider*”) yw person sy’n darparu addysg neu hyfforddiant sy’n arwain at gymhwyster;

ystyr “dysgwyr” (“*learners*”) yw personau sy’n ceisio cael cymwysterau, neu y gellid disgwyl yn rhesymol iddynt geisio cael cymwysterau;

ystyr “hysbysiad” (“*notice*”) yw hysbysiad ysgrifenedig;

mae i “meini prawf cydnabod cyffredinol” (“*general recognition criteria*”) yr ystyr a roddir yn adran 5(1);

mae i “meini prawf cydnabod sy’n benodol i gymhwyster” (“*qualification specific recognition criteria*”) yr ystyr a roddir yn adran 6(1);

ystyr “prif nodau” (“*principal aims*”) Cymwysterau Cymru yw’r nodau a restrir yn adran 3(1);

ystyr “rheoliadau” (“*regulations*”) yw rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru;

ystyr “sefydliad addysg uwch” (“*higher education institution*”) yw sefydliad o fewn y sector addysg uwch;

mae i “system gymwysterau Cymru” (“*Welsh qualification system*”) yr ystyr a roddir yn adran 3(3);

ystyr “trefniadau asesu” (“*assessment arrangements*”), mewn perthynas â chymhwyster, yw trefniadau ar gyfer asesu’r sgiliau perthnasol, yr wybodaeth berthnasol a’r ddealltwriaeth berthnasol mewn perthynas â’r cymhwyster;

“yr wybodaeth berthnasol, y sgiliau perthnasol neu’r ddealltwriaeth berthnasol” (“*relevant knowledge, skills or understanding*”), mewn perthynas â chymhwyster, yw’r wybodaeth, y sgiliau neu’r ddealltwriaeth y mae’n ofynnol eu dangos at ddiben penderfynu pa un ai i ddyfarnu’r cymhwyster i berson.

- (4) At ddibenion y Ddeddf hon dim ond os yw’r gweithgareddau a gynhelir gan berson at ddibenion dangos yr wybodaeth berthnasol, y sgiliau perthnasol neu’r ddealltwriaeth berthnasol yn cael eu cynnal yn gyfan gwbl neu’n bennaf yng Nghymru yr asesir y person yn gyfan gwbl neu’n bennaf yng Nghymru, mewn cysylltiad â chymhwyster.
- (5) Mae gan berson anhawster dysgu, at ddibenion y Ddeddf hon, os oes gan y person hwnnw—
 - (a) anghenion addysgol arbennig [^{F1}neu anghenion dysgu ychwanegol], neu
 - (b) anhawster i ddysgu sy’n llawer mwy na’r rhan fwyaf o bersonau sydd o’r un oedran â’r person, neu

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cymwysterau Cymru 2015, RHAN 9. (See end of Document for details)

- (c) anabledd sydd naill ai'n atal neu'n rhwystro'r person rhag defnyddio cyfleusterau addysgol o'r math a ddarperir yn gyffredinol i bersonau o'r un oedran.
- (6) Ond, nid yw person i'w gymryd fel pe bai ganddo anhawster dysgu dim ond oherwydd bod yr iaith (neu'r ffurf ar iaith) a ddefnyddir, neu a fydd yn cael ei defnyddio, i addysgu'r person yn wahanol i'r iaith (neu'r ffurf ar iaith) sydd wedi ei siarad ar unrhyw adeg yng nghartref y person.
- (7) Mae cyfeiriadau yn y Ddeddf hon at gorff yn cael ei gydnabod mewn cysylltiad â chymhwyster i'w dehongli yn unol ag adran 12.
- (8) Mae cyfeiriadau yn y Ddeddf hon at ddyfarnu ffurf ar gymhwyster fel cymhwyster a gymeradwywyd i'w dehongli yn unol ag adran 22(4).

Diwygiadau Testunol

- F1** Geiriau yn [a. 57\(5\)\(a\)](#) wedi eu mewnosod (1.9.2021) gan [Rheoliadau Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg \(Cymru\) 2018 \(Diwygiadau Canlyniadol\) 2021 \(O.S. 2021/861\)](#), rhlau. 1, [9\(2\)](#)

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** A. 57 mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 60\(1\)\(c\)](#)

58 Diwygiadau canlyniadol

Mae Atodlen 4 yn cynnwys diwygiadau canlyniadol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I4** A. 58 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 60\(2\)](#)
- I5** [A. 58](#) mewn grym ar 21.9.2015 gan [O.S. 2015/1687](#), [ergl. 2](#) (ynghyd ag [erglau. 3-12](#))

59 Pŵer i wneud darpariaeth ganlyniadol a throsiannol etc

- (1) Os yw Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn angenrheidiol neu'n hwylus at ddibenion unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf hon, o ganlyniad i unrhyw ddarpariaeth ynddi neu er mwyn rhoi effaith lawn i unrhyw ddarpariaeth ynddi, cânt drwy reoliadau wneud—
- (a) unrhyw ddarpariaeth atodol, darpariaeth gysylltiedig neu ddarpariaeth ganlyniadol;
- (b) unrhyw ddarpariaeth drosiannol, darpariaeth ddarfodol neu ddarpariaeth arbed.
- (2) Caiff rheoliadau o dan yr adran hon (ymhlith pethau eraill) ddiwygio, diddymu neu ddirymu unrhyw ddeddfiad.
- (3) Yn yr adran hon, ystyr “deddfiad” yw deddfiad, pa bryd bynnag y'i deddfir neu y'i gwneir, sydd wedi ei gynnwys yn un o'r canlynol neu wedi ei wneud o dan un ohonynt—
- (a) Deddf Seneddol;
- (b) Mesur neu Ddeddf gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cymwysterau Cymru 2015, RHAN 9. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I6 A. 59 mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 60(1)(d)**

60 Dod i rym

- (1) Daw'r darpariaethau a ganlyn i rym ar y diwrnod y caiff y Ddeddf hon y Cydsyniad Brenhinol—
 - (a) adran 1;
 - (b) adran 2(3);
 - (c) adrannau 55 i 57;
 - (d) adran 59;
 - (e) yr adran hon;
 - (f) adran 61;
 - (g) Atodlen 2.
- (2) Daw darpariaethau eraill y Ddeddf hon i rym ar ddiwrnod y caiff Gweinidogion Cymru ei bennu drwy orchymyn a wneir drwy offeryn statudol.
- (3) Caiff gorchymyn o dan is-adran (2)—
 - (a) pennu diwrnodau gwahanol at ddibenion gwahanol;
 - (b) gwneud darpariaeth drosiannol, darpariaeth ddarfodol neu ddarpariaeth arbed mewn cysylltiad â dod â darpariaeth yn y Ddeddf hon i rym.

Gwybodaeth Cychwyn

I7 A. 60 mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 60(1)(e)**

61 Enw byr a chynnwys y Ddeddf fel un o'r Deddfau Addysg

- (1) Enw byr y Ddeddf hon yw Deddf Cymwysterau Cymru 2015.
- (2) Mae'r Ddeddf hon i'w chynnwys yn y rhestr o Ddeddfau Addysg a nodir yn adran 578 o Ddeddf Addysg 1996.

Gwybodaeth Cychwyn

I8 A. 61 mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 60(1)(f)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cymwysterau Cymru 2015, RHAN 9.